Illés György ifjúkori emlékei Szakonyi Károlyról

Szakonyi Károly 1971-ben vette meg a szentendrei házát, nem messze a mi leányfalui faházunktól. Apám, Illés Lajos és Szakonyi gyakran meglátogatták egymást. Egyetemista voltam, újságírónak készültem, külsőztem a Rádiónak és szorgalmasan írtam a naplómat.

Tekintettel az alkalomra előkerestem Szakonyi Károly néhány gondolatát, melyeket akkoriban feljegyeztem. Ma már tudom, hogy útravaló tanácsnak szánta. Nekem, az ifjú bölcsésznek...

Néhány életrajzi „titkot" is elárult nekem:

„Játékot soha nem kaptam, mindig csak könyveket. Mikszáthot, Rákosi Viktort, már kisebb koromtól kezdve."

„Nagyapámat Némethnek hívták, – családi nevemet én változtattam meg, amikor írni kezdtem."

Amikor megtudta, hogy orosz irodalmat is tanulok az egyetemen, a következőket mondta:

„Szeretem az orosz klasszikusokat. Különböző színházaknál sokat foglalkoztam átírásokkal. Színpadra írtam Turgenyevet, Dosztojevszkijt, Gogolt, de Csehovot is rokonomnak éreztem. Azt gondolom, hogy bizonyos szellemi energiák nem vesznek el, hanem átszállnak más emberekbe, és tovább élnek bennünk."

„Minden színház a mához szól, a Holt lelkek*-et is azért kellett levenni a műsorról, mert jöttek az oroszok, és azt mondták, nem szeretik, hogy magyar írók az orosz klasszikusokat használják fel a politikai mondanivalójuk érdekében."*

Az írói módszeréről is faggattam:

„Nagyon szerettem mindig az emberekre figyelni."

„Az olvasás alapozta meg a pályámat. Eleinte, amikor Móricz írásait olvastam, főleg azt figyeltem, hogyan írja-formálja a szöveget. Ma sem a sztori érdekel."

„Mázlista egy író, ha falun születik, mert a falut nem lehet megtanulni, a várost igen. Mándy Iván̈t sem tudod elképzelni, hogy leír egy aratást. Én sem vagyok ebben jártas."

„Ha nem is tudatosan, de mindig az munkált bennem, hogy ne csak benne éljek, de ismerjem az életet..."